

Večernik

Leto IV. (XI.), štev. 199

Maribor, torek 2. septembra 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Večja mesečna prejemna v upravi ali po pošti 10 Din. dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Nova državna politika

Te dni so šle skozi naše liste kratke vesti o akciji naprednih javnih delavcev Dravske banovine, ki so na svojih sestankih v Ljubljani, Mariboru, Ormožu in Murski Soboti izjavili svojo pripravljenost, da odkrito sodelujejo na realizaciji ciljev sedanjega režima, kakor so naglašeni v znani deklaraciji predsednika vlade, generala Živkovića, od 4. julija t. l. Akciji stoje na čelu bivši minister dr. Kramer, minister brez portfelja dr. Švegel, bivši ministri Pucelj, dr. Županič in dr. Kukovec ter mnogi drugi odlični napredni javni delavci. Glasom časopisnih vestí je akcija naletela na polno razumevanje v vseh naprednih in nacionalnih krogih Slovenije. Vlada prepričanje, da se bo med pokretniki te akcije v Sloveniji in voditelji novega kmetijskega pokreta v Savski banovini našla vez za skupno akcijo, kateri bodo pristopili tudi nacionalni elementi v drugih banovinah, ki hočejo brezkompromisno sodelovati na realizaciji programa kraljevske vlade na bazi manifestacije od 6. jan. 1929, akta od 3. oktobra 1929 ter deklaracije kraljevske vlade od 4. jul. 1930, ki se smatra kot osnova celega bodočega državno-nacionalnega programa. Pričakuje se, da pride v doglednem času do skupnega manifestacijskega sestanka najizrazitejših predstavnikov nove akcije iz Dravske, Savske, Primorske, Drinske, Vrbske in Dunavske banovine.

Zanimiv članek objavlja o tej akciji ugledni zagrebški organ za gospodarsko politiko in splošne narodne interese, »Jugoslovenski Lloyd«. Povdarja važnost sestankov min. predsednika Živkovića z raznimi starejšimi in vplavnejšimi javnimi delavci na Bledu. Ti sestanki so imeli sicer povsem informativni značaj, vendar jim je javnost takoj pripisala velik pomen, kar je dokaz, da javnost nekaj želi in pričakuje. Te želje in pričakovanja so naravna posledica značilne vladine deklaracije od 4. julija t. l. ki je naravno dobila predhodno odobrenje z najvišjega mesta in ki je bila značilna po svoji jasnosti in odločnosti ter tvorila kot takšna sestavni del velikega manifestacije od 6. jan. in zakona od 3. okt. 1929. Ta deklaracija, ki izhaja kot zaključni akt ene delovne periode, naglašja, da ostane dozdajni državni sistem in da bodo imela pravico do obstanka samo ona politična, gospodarska, socialna, kulturna in verska stremilna, kombinacije in ambicije, ki so v popolnem skladu z akti, s katerimi je vnovrstavljen sedanji državni sistem in ki jasno odražajo njegov program, naloge in cilje. S tem so pozvali vsi konstruktivni elementi, da se končno in jasno opredelijo, ker mora režim v drugi periodi svojega dela vedeti, s kom lahko računa. Po opredelitvi pa bodo oni, s katerimi se bo računalo, morali postati aktivni, se bodo morali organizirati in izvajati novo državno politiko, ki naj obnovi in za resnično demokracijo pripravi narod,

Iz Pariza v Newyork

SLAVNA FRANCOSKA LETALCA COSTES IN BELLONTE STA NA POLETU PARIZ—NEWYORK PRIPLULA DAVI ŽE NAD NOVO FUNDLANDIJO.

PARIZ, 2. septembra. Svetovno znana francoska letalca La Costes in Bellonte, ki se nahajata na poletu iz Pariza v Newyork, sta danes javila brezžično, da je na krogu vse v redu.

Dvignila sta se včeraj, ob 11. dopoldne na letališču v Le Bourgetu pri Parizu, z novim tipom letala, ki je težko sedem ton in nosi seboj velike zaloge bencina. Letalca sta preračunala, da bo trajal polet iz Pariza v Newyork 35 ur. Proga je dolga 3700 morskih milj in bi morala pilota danes

ob 8. uri pristati v Newyorku. Seboj imata 4 steklenice šampanjca in nekaj mrzlih jedil.

Včeraj so drzna prekomorska francoska pilota opazili ob južni obali Irske, danes pa sta že sporočila, da sta dosegla novofundlandsko obalo v Ameriki ter da letita z veliko brzino ob ugodnem vremenu naravnost proti Newyorku. Ves Newyork se mrzlično pripravlja, da priredi drznima pilotoma čim svečanejši sprejem.

Atentat na generala Cristinija

VLAK, S KATERIM SE JE PELJAL V TRST PREDSEDNIK IZREDNEGA SODIŠČA, SE JE PRI BOLOGNI PONESREČIL. — ARETACIJE ŽELEZNIČARJEV.

RIM, 2. septembra. »Tribuna« objavlja v zvezi s pričetkom tržaškega procesa proti 87 Slovincem in Hrvatom, katerih zasliševanje se prične jutri, uvodnik, v katerem naglašja, da je glavni namen tržaškega procesa, da se napravi enkrat konec neprestanim napadom na Italijo in da obrani civilizacija pred barbari. »Lavoro fascista« našteva teroristična dejanja, ki so bila izvršena v zadnjih letih v Julijski Benečiji in pravi, da je s tem moglo škodovati prestižu Italije. Taka misel se je mogla poroditi samo v nemirnem narodu in za tako zločinsko akcijo je bilo mogoče pridobiti samo ljudi, ki so rojeni zločinci. Slovenci in Nemci v beneški in tridentski pokrajini tvorijo samo neznatno manjšino, ki pa je italijanskega porekla in je prišla šele pozneje pod vplive tujih narodov. Preostala manjšina ne predstavlja važnejše etične skupine in se zato ne more niti misliti na to, da bi kaka tuja država imela pravico do te izključno italijanske zemlje.

TRST, 2. septembra. Listi poročajo, da se je vlak, s katerim se je peljal predsednik izrednega sodišča, general Cristini, v Trst, v bližini Bologne ponesrečil, vsled česar je prišel general Cristini šele s tričetrturo zamudo v Trst. Razširjene so bile tudi vesti, da je bil na generala Cristinija poizkušen atentat, dočim se je po uradnih informacijah zgodila samo železniška nesreča. Na postaji Battiserri pri Bologni je neki tovorni vlak zavozil v tržaški brzi vlak po strani. Pri tem je zadel v zadnji vagon in ga vrigel

s tira. En potnik je bil težko, več pa lahko ranjenih.

Tako uradno poročilo. Toda, čeprav objavljajo listi samo kratka službena obvestila, se kljub temu v javnosti razširjajo govornice, da ne gre za slučajno železniško nesrečo, marveč za nameravan atentat na vrhovnega fašistovskega sodnika. To dokazujejo tudi aretacije železniških uslužbencev, ki so bile izvršene že včeraj. Fašistični krogi so namreč mnenja, da nikakor ni mogoče, da bi tovorni vlak, ki je premikal na kolodvoru, ne opazil prihajajočega brzovlaka. Če bi bila oba vlaka na istem tiru, bi se pač lahko mislilo, da gre za slučajno nesrečo. Tako pa je tovorni vlak postrani zavozil v brzi vlak z namenom, da bi zadel vagon, v katerem je bil general Cristini in ga ubil. Preiskava se nadaljuje z največjo strogostjo, ker se sumi, da so bili v tem primeru na delu protifašistovski elementi.

Samomor odlične rumunske umetnice

BUKAREŠT, 2. septembra. Znana rumunska umetnica, članica bukareške opere, Bartianu, je snoči v navalu ljubosumnosti streljala najprej v svojem stanovanju na svojega moža, ki je višji državni uradnik, nato pa je poglajala kroglo sebi v srce in obležala takoj mrtva. Njen soprog je sicer težko, vendar ne smrtno nevarno ranjen.

državo in vse panoge njihovega življenja. Nova državna politika ne bo nadaljevanje dela in programov bivših strank in njihovih voditeljev, ampak bo izdala nove programe, taktike in cilje, nove ali obnovljene osebnosti, ki bodo znale definitivno pokopati preteklost in vse plemenske, verske in partizanske politične ideologije preteklosti, ki so doživle popolni zlom, baš zato, ker so pokazale nerazumevanje za državno misel.

Nova državna politika bo v prvi vrsti stremela za tem, da povzdigne kmečko večino našega naroda in da vse ostale panoge našega gospodarstva, naše denarstvo, industrijo in trgovino spravi v sklad s to večino. Zato bo nova državna politika morala imeti svoj glavni temelj v tej večini in njeni sodelavci bodo morali med

narod ne z demagoškimi frazami, ampak da mu odpro oči, da je samo v močni državi in v jugoslovenskem edinstvu dana garancija za njegov obstanek in napredek, da je njegovo blagostanje in mir podano v resnem in pridnem gospodarskem delu, združništvu in štednji. V tem delu se računa predvsem na narodno inteligenco, ki se ji nudi prilika, da pokaže, kaj zna in more. Ona je prva poklicana, da izvaža to novo državno politiko. »Jugoslovenski Lloyd« končno pohvalno povdarja, da se je kakor vedno tudi tokrat slovenska inteligenca pokazala kot narealnija, da je razumela pojave zadnjih dni in se brez razlike na bive stranke ujedini in postala aktivna sotrudnica pri izvajanju nove državne politike.

Andrejevo truplo na Švedskem

STOCKHOLM, 2. septembra. Ladja »Bratwaag« je prispela včeraj s trupli pred 33. leti ponesrečenih polarnih raziskovalcev Andreeja, Strindberga in Fraenkla v Tromsø. Trupla niso tako dobro ohranjena, da bi jih bilo mogoče balzamirati. Andreejeva glava je bila ločena od trupla, od Strindberga in Fraenkla pa so našli samo okostja.

Železniška nesreča pred Londonom

LONDON, 2. septembra. Snočni škotski ekspresni vlak je tik pred Londonom zašel na napačen tir in se zaletel tamkaj v neki tovorni vlak. Škotski vlak je bil nabito poln in so se ž njim vračali številni športniki. Nad 30 oseb je težje ali lažje ranjenih. Med potniki je bil tudi lord Rothermeere, ki ga je sunek vrigel na tla, vendar pa je ostal nepoškodovan.

Zopet žrtev neprevidnosti.

Nedavno tega smo poročali o slučaju, da se je nezadostno nadzorovan otrok zastrupil. Včerajšnja nezgodna kronika pa beleži zopet nov slučaj. Komaj dveipolletni Rupert Repolusk, sin delavke, je v neopaženem trenutku napravil par požirkov octove kisline. Prepeljali so ga v bolnico, vendar je njegovo stanje zelo težko.

Nesrečni alkohol.

V Josipdolu pri Ribnici na Pohorju so se fantje po prejeti tedenski mezdi napili. Med kvartanjem v gostilni je prišlo do krvavega obračuna, pri katerem je dobil 32letni Anton Pungartnik iz Bistrice 8 ran, med njimi tri opasne in sicer v vrat, pleča in žile desne roke. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico. Za storilci poizvedujejo orožniki.

Z dopusta se je vrnil

upravnik mestne policije g. nadsvetnik Keršovan in je v včerajšnjim dnev zopet prevzel svoje posle.

Vztrajen samomorilski kandidat

je brezposelni 30letni trgovski pomočnik Franc Cerinšek iz Krčevine. Sinoči ob pol 22. se je sredi državnega mosta spenjal na ograjo z namenom, da bi skočil v Dravo. Pasanti so ga potegnili z ograje in poklicali stražnika. Toda Cerinšek se je hotel zopet iztrgati in ponoviti svojo namero. S pomočjo še drugega stražnika se je posrečilo trdovratneža spraviti na policijo, kjer so ga obdržali čez noč, da se je pomiril. Cerinšek je že večkrat poskušal samomor. Pravi, da je brez posla in da nima od česa živeti.

Nečuvjen postopek ljubljanske tvrde.

V Mariboru se jezimo nad nemškimi reklamami v izložbah nemških — in deloma celo slovenskih! — tvrdk. Te dni pa so prejele razne mariborske tvrde in celo razni mestni uradi reklamne listke ljubljanskega »Generalnega zastopstva Alpeko, Trg. ind. družba z o. z. Ljubljana« — popolnoma nemške. Ne bi verjeli, da je kaj takega mogoče v Jugoslaviji v 12. letu po osvobojenju, ko bi ne imeli takega nestvara pred seboj na mizi! —

Cercle français.

Čitalnica francoskega krožka se je preselila v Grajsko ulico št. 5, v prostore Aero-kluba. Odprta je kakor doslej ob sredah od 17. do 19. ure. S prvim oktobrom bo otvoril krožek tudi zopet svoj otroški vrtec in francoske kurze za odrasle. Vsa tozadevna pojasnila se dajejo in prijave se sprejemajo v čitalnici ob sredah o zgoraj označenih urah.

Mariborski in dnevni drobiž

Svečan sprejem polkovne zastave v Mariboru

Naš domači mariborski 45. pešpolk bo v torek, dne 9. t. m. slavnostno sprejel vojno zastavo, katero mu je podaril z ukazom in osebo Njeg. Vel. kralj Aleksander I.

Zastavo prinese iz Beograda posebna skupina aktivnih in rezervnih oficirjev in podoficirjev, s polkovnikom g. Dolencem na čelu, komandantom polka, ki se pripelje v Maribor z vlakom dne 9. septembra ob 11.30 dop.

Na glavnem kolodvoru bo pričakoval zastavo bataljon naše vojske in jo odnesel potem v vojašnico kralja Aleksandra I. v Melju, kjer se bo vršila na vojašniškem dvorišču svečanost vstopa prapora v sestavi polka. Svečanosti bodo prisostvovali zastopniki oblasti in raznih društev.

Da bo ta značilna slavnost čim lepša in bolj svečana, se poziva tudi prebivalstvo mesta Maribora, da se je udeleži v čim večjem številu, ker je to naš domači pešpolk.

Slavnostna povorka na predvečer rojstnega dne prestolonaslednika Petra

V soboto, dne 6. t. m. bo dopolnil naš prestolonaslednik, kraljevič Peter, sedmo leto svojega življenja. Tega dne bo izvršena v Beogradu z največjimi svečanostmi, ob udeležbi deputacij vseh polkov v državi, zgodovinska zamenjava starih praporov stare srbske vojske, pod katerimi so se borili vseh treh plemen jugoslovanskega naroda borili ramo ob ramo za našo svobodo — za ujedinjeno Jugoslavijo.

Tudi naš Maribor, skrajna naša severna straža, hoče čim dostojneje proslaviti ta zgodovinski važni dogodek. Srežki odbor Narodne Odbrane organizira zato v proslavo rojstnega dne prestolonaslednika in zamenjave polkovnih praporov na predvečer, v petek, ob 6.30, veliko povorko, v kateri bodo poleg drž. oblasti sodelovala vsa mariborska patriotska društva: nacionalno - obrambna društva, telovadne in športne organizacije, kulturne organizacije, gasilci, vojaštvo in več godb. Prepričani smo, da se bo te povorke udeležilo tudi narodno občinstvo v čim impozantnejšem številu. Maribor naj pokaže v petek, da je zvest svojemu junaškemu in narodnemu vladarju in da hoče vedno visoko dvigati jugoslovanski prapor!

Povodom šumarske in lovske razstave v Ljubljani

je bil med drugim odlikovan tudi g. inž. Janko Urbas, gozdarski referent v Mariboru, z redom sv. Save V. vrste.

Drugo umobolnico za Dravsko banovino

bo ustanovila banska uprava pri Celju. V to svrhu je te dni kupila posestvo in graščino Novo Celje — med Žalcem in Petrovcami. Graščino bo preuredila za umobolnico, posestvo — krog 20 oralov — pa bo upotrebila v svrhe prehrane bolnikov in osebja. S tem bo končno rešeno vprašanje, ki je bilo pereče že od prevrata sem in s katerim se je bavila tudi že bivša oblastna samouprava, da je umobolnica v Studencu pri Ljubljani že zdavnaj nezadostna in ne odgovarja dejanskim potrebam.

Sprememba posesti.

Železničar Ivan Planinšek in njegova žena Ivanka sta kupila hišo Franca in Neže Eriavac v Kosarjevi ul. 9 za 80.000 Din.

Kongres gospodarskih zbornic.

Dne 13. in 14. t. m. bo v Beogradu kongres trgovskih in drugih gospodarskih zbornic, ki se bo bavil v glavnem z vprašanjem povzdige našega izvoza. Na kongres so povabljeni tudi min. predsednik general Živković, vsi gospodarski ministri ter vse državne in samoupravne zainteresirane ustanove.

Pralnica ovratnikov Rakuša, Slovenska ulica 15, se priporoča. 2411

Državni zavod za pospeševanje obrti v Ljubljani

je predsednik vlade na podlagi čl. 192 zakonika o notranji upravi in po zaslišanju ministrstva za trgovino in industrijo ukinil in so prenešeni njegovi posli v delokrog kraljevske banske uprave Dravske banovine.

Vinarsko društvo za Dravsko banovino.

Glavni odbor društva je imel včeraj v hotelu »Orel« v Mariboru, po občnem zboru svojo drugo sejo pod predsedstvom gosp. Lovra Petovarja. Razpravljalo se je o zasedbi uredništva in uprave »Naših goric«, kar je opravil sedaj pokojni gosp. Anton Puklavc, vinarski ravnatelj; dalje o združitvi vseh strokovnih historij v en sam list, ki bi naj obravnaval vse panoge kmetijstva, o vplivu sinajskih dogovorov na našo vinsko produkcijo in vinsko trgovino, o pomenu privilegirane izvozne družbe za izvoz naših vin, o aktiviranju novega vinskega zakona, o državni trošarini na vino banovinskih in občinskih dokladah na vinsko trošarino, o plačevanju trošarine, o prometu z vinom med posameznimi banovinami, o udeležbi naše vinske produkcije na vinski razstavi v Rotterdamu (Holandija) itd. Uredništvo in upravo »Naših goric« je glavni odbor Vinarskega društva začasno prenesel na tajnika g. J. Zabavniku, viš. klet. nadz. v p. Sklenilo se je, da se o zadevi znižanja trošarine in znižanja doklad na vinsko trošarino, odpošlje na merodajna mesta po deputaciji primerno utemeljena spomenica.

Uvodni in metodični ter gospodarski uvodni tečaj v Mariboru.

Oba tečaja sta trajala od 18. do 29. avgusta. Prvi na kmetijski šoli, drugi v zavodu »Vesna«. Udeležilo se je tečajev 33 učiteljev in 22 učiteljic. Vodil je oba tečaja šolski svetnik gosp. Krošl. Predavali so se sledeči predmeti: Psihologija slovenskega kmeta, ljudska pedagogika, narodopisje, združništvo, ljudska higijena, socialno skrbstvo, metoda pouka in pravilnik in poslovanja. Vse je bilo seveda učitelstvu neobhodno potrebno, da vsaj sedaj začne našega kmeta voditi do iste stopnje, kar so drugi storili že poprej. Vendar mu to prej ni bilo mogoče, ker je napredek na eni strani ovirala bivša avstro-ogrska monarhija, na drugi strani pa mnogostoletno turško robstvo. Saj je znano: Čim nižje stoji kmet, tem lažje ga vodiš in izžemaš. Nam pa gre v svobodni Jugoslaviji za to, da vzdignemo kmeta — temelj države — čim višje in ustanovimo veliko demokratično jugoslovansko monarhijo. — Zaključna slavnost se je vršila dne 29. avgusta. Govoril je najprej pomočnik bana Otmar dr. Pirkmajer, ki je v globoko zamišljenih besedah očrtal pomen kmetско-nadaljevalnega šolstva za kulturni dvig našega kmeta, in v lepem govoru spodbujal učiteljstvo, naj vrši svojo nalogo v tem smislu. Po zaključni slavnosti je sledil banket v »Vesni«, ki je potekel v lepem prijateljskem razpoloženju.

V Gornjo Radgono!

Prijave za izlet v Gornjo Radgono za nedeljo, dne 7. septembra sprejema pisarna Nar. Odbrane v Mariboru v Narodnem domu, vsak dan od 18. do 20. ure. Sedeži v omnibusu po 45 Din tja in nazaj. Stojšča so izključena, ker ovirajo izletnikom razgled v tovarnih avtih za osebo po 35 Din — vsak dan vozeči avto v Radgono in nazaj stane 90 Din. Ne odlagajte na zadnji dan! Takrat ni več mogoče dobiti niti omnibusa niti avta. Predplačnikom bodo sedeži zagotovljeni. Odhod iz Maribora izpred Nar. doma točno ob 12., prihod v Gornjo Radgono ob 14. uri.

Kap je zadela

davi 48letno soprogo finančnega preglednika Olgo Juršetovo, stanujočo v Smetanovi ulici. Umrla je v naročju svoje hčerke. Davi so jo odpremili v mrtvašnico. Pokojnica zapušta 4 nepreskrbljene otroke. Žalujemo naše sožalje, blagi pokojnici pa večni mir!

Dijaki, dijakinje,

nacionalna dolžnost Vas kliče, da se vsi brezpogojno udeležite povorke na predvečer rojstnega dne Nj. V. prestolonaslednika Petra.

Dijaško društvo »Napredek«

poziva vse svoje člane in članice, da se vsi zanesljivo udeležijo povorke na predvečer rojstnega dne Nj. V. prestolonaslednika Petra.

Nalezljive bolezni v Mariboru.

Mariborskemu mestnemu fizikatu je bilo od 22. do 31. avgusta prijavljenih 5 primerov obolenosti na nalezljivih boleznih v mariborskem mestnem okolišu in sicer po 2 škrlatinke in griže ter 1 davice, ki pa so vsi lažjega značaja.

Za novi most čez Muro pri Radencih.

Županstvo občine Slatina-Radenci je te dni izročilo banski upravi, ministru in vsem drugim pristojnim činitelem obširno spomenico o potrebi zgradnje novega mostu čez Muro pri Radencih, na mestu, kjer je sedaj brod. Spomenico je podpisalo krog 60 občin in cestnih odborov to- in onstran Mure. Most bi vezal Maribor in cele zapadne Slov. gorice, Apaško kotlino in celi gornji del Murskega polja s Prekmurjem. To je že dolgo pereče vprašanje, ki postaja vedno važnejše, ker promet stalno narašča. Potrebo mostu je uvidela deželna vlada v Ljubljani že leta 1920. in so bili tudi že izdelani načrti. Takrat je sicer padla odločitev za zgradbo mostu pri Veržejju, vendar je sedanj ban dravske banovine, g. inž. Sernec, takrat kot zastopnik deželne vlade pri komisijonelnem ogledu izjavil, da se bo tudi z zgradbo mostu Radenci-Petanjci najkasneje tekom dveh let pričelo. Pozneje pa je vprašanje na merodajnih mestih zapalo, ne pa tudi v resnici, kakaj potreba mostu postaja od dneva do dneva nujnejša, i iz prometno-gospodarskih i iz narodno- in državopolitičnih ozirov. Upamo, da bodo merodajni krogi navedeno spomenico z vso resnostjo in tehtnostjo vzeli v pretres in stvarno obravnavo.

Otvoritev diletantskega odra na Pobrežju.

V zadnjem času je na Pobrežju društveno in kulturno življenje zelo oživeo, kar pričata posebno novo ustanovljeni Sokol in nedeljska slavnost. Agilni Rdeči križ pod vodstvom g. Volka si je postavil težko nalogo, da si društvo nabavi oder, ki naj bi bil ognjišče slovenske narodne misli in ki naj bi prikazal in seznanjal ljudstvo z našo literarno umetnostjo in lepoto našega materne jezika. In res, društvo si je nabavilo nov diletantski oder po načrtu našega vrliga narodnega delavca gospoda Robnika, žrtvovalo je težke tisočake, da bi naša dramatska umetnost prodrla tudi v vasi, med kmete, ki so ravno tako potrebni razvedrila kakor vsak meščan.

V nedeljo je bila otvoritev odra, ki je privabila mnogo občinstva iz okolice in tudi iz mesta. Po tretji uri se je prvič dvignil zastor in predsednik Volk je v imenu Rdečega križa pozdravil vse navzoče. Sledila je krasna deklamacija gđe Vere Klemenčičeve »Prolog« Antona Funtka. Nadučitelj Klemenčič je v kratkih besedah orisal pomen diletantizma na deželi. Kot prvo igro so mladi, vrli pobreški diletanti in diletantinje predvajali Jurčičevega »Domna«. Igra je v splošnem dobro izpadla, k čemer se pripomogli v prvi vrsti režiser Milan Klemenčič in nositelj naslovne vloge, ki jo je igral s čustvom in se je v vlogi popolnoma vživel. Najboljše je bila igrana vloga »Met« katero je igrala gđe Vera Klemenčičeva, ki je pokazala mnogo talenta. Ravno tako dobro je igrala Mira Klemenčičeva, nositeljica vloge »Anka«. Izmed moških vlog je jako ugajal »Jurec«, katerega je dobro igral Dotner. Vloga »Sova«, koje nositelj je bil gospod Volk, je bila dobra. Gosp. Fric, nositelj vloge »Urh« je preveč pretiraval, vendar je pokazal mnogo talenta za karakterne vloge. Kar se tiče ostalih manjših vlog, so bile kolikortoliko posrečene. Igra je občinstvu seko ugajala. Na splošno željo občinstva se bo igra ponovila.

Želimo vrlim pobrežkim diletantom in diletantinjam mnogo uspeha na polju slovenske dramatike in upamo, da nas bodo prav kmalu spet presenetili s kakšno novo slovensko dramo ali komedijo.

KINO

Grajski:

Od danes dalje:

The singing fool

Pevajoči norec.

Al Jolson poje »Sonny Boy«.

Union:

radi kratkega stika

v tonfilm aparatu

je danes zaprt!

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17., 19., 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19. in 22. uri. Predprodaja dnevno od 9. do 12. ure na blagajni. XXVI

O učiteljskem kongresu v Beogradu.

G. Dušan M. Prica, učitelj v Beogradu, nam z ozirom na našo notico z dne 24. avgusta pod naslovom »Razkol na učiteljskem kongresu v Beogradu« poroča: »Na kongresu jugoslovanskega učiteljskega v Beogradu so sodelovali pri volitvah centralne uprave: vsa sekcija Beograd, katero je zastopala 215 delegatov, vsa sekcija Sarajevo s 50 delegati in del zagrebške sekcije, kar znači ogromno večino članov. V centralno upravo je bilo izvoljenih 8 članov stare uprave in 4 novi. Novi člani so: Milan Popović, predsednik sekcije Beograd, Miladin Cvjetović, predsednik beogradskega učiteljskega društva, Dušan Prica, pomočnik urednika »Narodne Prosvete« in Damjan Rašić, učitelj v Beogradu. Pozivamo vse jugoslovanske učitelje, da jasno in odkrito povedo, kdo je levičarski nastojen? Ta pojav znači dvostroko tragedijo: prvič, ker nam dokazuje, kako ljudje so tudi v učiteljskih vrstah in drugič, ker se tako divna ideja — nacionalizem in patriotizem — profanira na tako nedelikatni način.«

Mestno dnevno zavetišče.

Vpisovanje dece v mestno dnevno zavetišče za prihodnjo šolsko dobo se bo vršilo do 5. septembra v uradnem času od 8. do 12. ure v mestnem socijalno-političnem uradu, Rotovski trg št. 9 in v mestnem mladinskem domu, Koroskeva ul. št. 29. Pri sprejemu se bo vpoštevala predvsem deca revnih staršev, ki bi bila sicer za časa njihove zaposlitve brez nadzorstva prepuščena sama sebi. O sprejemu bodo stranke obveščene potom šolskih vodstev.

Ustavljen zračni promet Zagreb-Praga.

Z včerajšnjim dnem je bil ustavljen zračni promet na črti Zagreb - Bratislava - Praga in bo obnovljen zopet prihodnjo spomlad.

Letna prireditve trg. obrtne mladine.

Vsakoletna veselica naše mladine je zopet pred vrati. Marsikdo, ki s tem našim naraščanjem simpatizira, z veseljem čaka na to. Končno so se prikazali po mestu lični plakati, po katerih obeta biti prireditve pestra in zabavna. Naša naloga je, da posebno predstojnike trg. obrtne mladine, naše trgovstvo in obrtništvo še posebej opomnimo na to prireditev. Gotovo ne bode nikomur žal prebiti lep nedeljski popoldan na lepem senčnatem vrtu v krogu živahne mladine. Zato po hitro vsi prvo septemborsko nedeljo v Rošpolh k Lovrenčiču na vrtno veselico trgovsko-obrtnega naraščaja!

K triglavanski prireditvi

dne 6. sept. v hotelu »Orel« so iskreno vabljeni tudi starešine drugih narodnih akademskih društev »Slovenije«, »Tabora«, »Ilirije«, »Save« itd.

Brezplačni Singerjev tečaj

se bo vršil od 4. do 18. septembra v Studencih, Pekerska ulica (gostilna pri »Beli zastavi«). Natančnejša pojasnila v tečajnem lokal.

Zboljšana hrana v Javni kuhinji na Smetanovem trgu št. 6.

V A razredu opoldne in zvečer Din 8.30, v B razredu Din 12.30 in v C razredu Din 14.30. Priglašajte se! XXV.

Sreča v nesreči

SREČEN V IGRI IN LJUBEZNI. — DO ŽIVLJAJI ZALJUBLJENE DVOJICE.

Med ljudstvom je splošno razširjena govornica, da ima oni, kdor ima srečo pri igrah, nesrečo v ljubezni ali pa narobe. Neredko se pa tudi zgodi, da ima človek smolo ne samo pri igrah temveč tudi v ljubezni. Tembolj zanimiv je zato primer nekega Francoza, ki je imel srečo v igri in ljubezni.

Kar se tiče ljubezni, se je dogodek odigral seveda v Parizu, kar se tiče igre, pa v znanem francoskem letovišču Deauville, kjer so bile ravno tedaj zbrane vse evropske lepote krasotice in so jih tam kaj občudovali elegantni kopališki gostje v vseh mogočih in nemogočih kostumih. Junak dogodka je priprost, mlad blagajnik, Avgust po imenu, ki je bil do ušes zaljubljen v lepo, zvončasto kodrasto stenotipistino Suzano. Ta je sicer odgovarjala njegovi ljubezni, vendar pa je imela neprestano nove zahteve: sedaj večerno obleko, sedaj nove čevljičke in še marsikaj drugega, kar tako rado poželi žensko srce. In kje naj vse to vzame ubogi Avgust pri svoji borni plači. Plačeval je pač tako dolgo, kakor vsi zaljubljeni moški, dokler mu ni zadnji novčič izginil iz žepa. Po dolgem obnavljanju se je zato končno odločil, da razkrije svoji Suzani obupni položaj svojih financ. Suzana se je pričela glasno smejati in pomigavati z rameni.

«Kaj?» je rekla, «ti mi boš pravil, da nimaš denarja? In ravno sedaj bi šla rada v Deauville.»

«Toda...», je odgovoril Avgust in ona mu je zopet segla v besedo.

«Nič toda; jaz sem rekla, da se pelje-

va v Deauville in tiho.»

«Peljala se bova pozneje,» je pripomnil Avgust bojazljivo.

«Tako,» se je glasil odgovor. «Videti hočem kraljice lepote!»

Radi te odločne zahteve se je Avgust končno seveda moral ukloniti. Toda, na dolgo pot brez denarja v žepu. Izvršil je nagel sklep. Avgust je segel v blagajno svoje trdnice, vzel iz nje okroglo vsoto 100.000 frankov in ponaredil naglo par števil, da ne bi bila tatvina prehitro odkrita. Seveda, svoji Suzani ni črnil o pomevni niti besedice.

Mlada dvojica se je torej odpeljala v Deauville in je živela tamkaj zelo razposajeno življenje. Suzana je občudovala kraljice lepote, posečala pojedine in plese in zanemarjala ni niti igralnice v kazino.

Med tem so v Parizu odkrili pomevbo in izdali za Avgustom tiralico. Ko sta Suzana in Avgust preživela v Deauville vse sladkosti in veselje življenja, sta se vrnila v Pariz. Sprejem na kolo-dvoru pa seveda ni bil ravno tak, kakor si ga je želela Suzana. Kriminalni uradnik je vzel Avgusta ljubeznivo v zaščito in ga odvedel pred preiskovalnega sodnika. Tu pa je vse srečno končalo. Avgust je povedal, da je pri igri v Deauville zaslužil nad 100.000 frankov in je seveda pomevno vsoto takoj vrnil. Njegov šef je bil tako prijetno presenečen, da je takoj umaknil tožbo proti njegovemu nametščencu.

Avgust in Suzana torej lahko mirno nadaljujeta svoj ljubavni roman.

Letošnja sezona v zdravilišču Slatina Radenci

prehaja z današnjim dnem v eno-do poldrugomesečno posezono. Kakor doslej vsako leto, tako izkazuje sezona tudi letos v sorazmerju z obsegom zdravilišča in zdraviliških naprav in prostorov znaten napredek. Seveda ne izkazuje tisočev kakor Rogaška Slatina. Vendar je pa število gostov letos doseglo že sedmo stotino, in se pričakuje tekom septembra — v slučaju lepega vremena tudi še tekom prve polovice oktobra — precej dotoka. Pribiti pa je treba, da je Slatina Radenci res le zdravilišče za bolnike, ne pa letovišče in zabavišče za ljudi, vajene luksusa in nemirne zabave v raznih drugih svetovnih kopališčih. V Radenci hodijo bolniki, ki iščejo zdravja in miru, zlasti oni, ki trpe na boleznih ledvic, ieter, želodca, protinu, boleznih srca in dihal itd. Vsem tem prinaša radenska čudodelna voda i kot pijača i v obliki kopeli ozdravljenje in novo voljo do življenja in dela. »Radenci so pomlajevalni zavod brez Voronova« — tako mi je vzkliknil znani mariborski upokojenec, ki s svojo ženo redno že šest let hodi tja in zagotavlja, da se čuti mlajšega od leta do leta. Zdravilišče pa vključuje svojemu blaženemu miru nudi tudi primerno zabavo: radio v čitalnici, trikrat dnevno godbo v zdraviliški restavraciji, vsako sredo in soboto kino itd. Letos so gostovali tudi mariborski gledališki igralci s prav lepim uspehom. Zdravilišče se stalno izpopolnjuje in ni dvoma, da bo postalo vedno bolj iskano in zaželeno od vseh onih, ki jim gre — kakor že rečeno — v prvi vrsti za zdravje. Zanimivo je, da je glede obiska zdravilišča na prvem mestu Zagreb, na drugem Ljubljana, na tretjem Beograd. Bili so pa letos gostje tudi iz Banata in Bosne, Avstrije, Češkoslovaške, Italije, Madžarske, Švedske in Rumunije. Tako se to zdravilišče ob naši meji pod vodstvom neumorno delavnih in postrežljivih posestnic Wiltschnig-Höhn razvija v svetovno zdravilišče.

Ure kralja Jurija

Dvanajst izbranih mehanikov je dobilo pravkar nalog, da očistijo ure angleškega kralja Jurija. Delo, ki bo zahtevalo najmanj 3 mesece. Kralj Jurij je namreč strasten zbiratelj ur. Nad 360 dragocenih starinskih ur ima zbranih v zgodovinskem gradu v Windsorju. Dva debela folianta, ki ležita v dvorni pisarni, sta posvečena tej zbirki ur. Kot najdragocenejši komad se smatra jajčasta, zlata urica, okrašena z briljanti v obliki pušic, ki jo je Henrik VIII. poklonil lepi Ani Boleyn. Kako ponosna in srečna je bila dvorna dama, ko je dobila tako dragoceno darilo. In kako kratka je bila sreča kraljeve ljubice! Ko je Ana Boleyn kljub diademu in zakonskemu prstanu izkervavala na morišču, so njeno posestvo razdelili in ura je prišla v tuje roke. Šele za časa kraljice Viktorije je prišla ta dragocenost zopet v kraljevsko hišo.

Pa še razne druge znamenite ure ima angleški kralj Jurij. Med drugimi je naravnost vzor preciznosti, ura, ki jo je napravil Abraham Louis Breguet, »kralje francoskih urarjev. Vsak dan, točno opoldne, skoči majhen možiček iz ure in spravi oba kazalca avtomatično v pravi položaj. Čeprav je nastala ta mehanična igračka že pred veliko revolucijo in so pod Napoleonom romale te igračke tudi v Anglijo, pa železni možiček še dandanes točno in natančno opravlja svoje delo. Ta ura je ljubljeneček angleškega kralja. Ravno opoldne pride namreč zelo često v »dvorano ur« in obkrožuje to čudovito mojstrovino. Pa tudi sploh išče kralj pri opazovanju nihajočih prič davne preteklosti počitka in razvedrila.

Zračna črta Zagreb—Split in naprej ob obali.

Družba za zračni promet bo tekom prihodnjega leta otvorila dve novi zračni zvezi: Zagreb—Split, ki bo 9urno vožnjo z brzim vlakom skrajšala za celo poldrugo uro, ter hidroavljonsko zvezo Sušak—Dubrovnik, ki bi vezala Crikvenico, Rab, Šibenik, Split in Dubrovnik.

Sport

Težkoatletski nastop

SK Železničar

Po več kot polletnem odmoru nastopijo zopet atleti SK Železničarja v borbi za klubsko in obenem za amatersko prvenstvo mesta Maribora. Pri tekmah za drvenstvo Dravske banovine, katere je priredil SK Železničar meseca marca, je uspelo domačim atletom, da so zasedli od 5 prvih mest le eno. Od tega nastopa pa so atleti redno in vztrajno trenirali. Tudi vodstvo sekcije je skušalo z vsemi razpoložljivimi sredstvi dvigniti nivo te panoge sporta, ter bo s tem nastopom polagalo račun o polletnem delu. Druga naloga o drugi važni moment, ki ga hoče težkoatletska sekcija s tem nastopom pokazati javnosti, je razlika med nastopom profesionalnih in amaterskih težkoatletov. Kdor se gledal zadnje nastope profesionalov v Unionu, je videl, da ni bilo prave resnosti, ampak le vse preračunano na živce gledalcev. Zmago si je priboril ljubljeneček občinstva in ne najboljši atlet.

Nadalje se tak amaterski nastop tudi z ozirom na estetičen pojem o telesni lepoti povsem razlikuje od nastopa profesionalov, ki hočejo masi imponirati samo z mrtvo težo; kajti pravi atlet je le oni, ki je vsestransko duševno in harmonično razvit, ter se na njem ne opazajo nobeni znaki debelenja. Nadalje se nastopi amaterjev v glavnem razlikujejo od nastopov profesionalov v resnosti in volji do zmage. Da pa bo občinstvo videlo tudi vse finese rokoborbe, bodo drugi dan prvopracirani atleti izvedli par ekshibicijskih nastopov.

Poleg rokoborbe se bo vršilo tudi tekmovalje v boks. Ta panoga je bila pri nas do zadnjega časa zelo zanemarjena; toda z resnim treningom se je nekaterim atletom posrečilo doseči že lepe uspehe. Tekmovanje se bo vršilo v sredo dne 3. tm. in v četrtek dne 4. tm. točno ob 20. uri na verandi pivovarne Union. Cene so zmerne 15, 10 in 5 Din, ter je vsakomur omogočen posej. Svirla bo med od-mori železničarska godba.

Občinstvo pa naj se oddolži prirediteljem za njih trud in delo na polju težkoatletskega sporta s tem, da polnoštevilno posesti to prireditve.

Ženska olimpijada v Pragi.

Jug. hazena savez se bo udeležil V. ženske olimpijade v Pragi in bodo našo državo zastopale sledeče hazenašice: Gršetič (Concordia), Brodar (Atena, Ljubljana), Vera in Nada Kremsir (Concordia), Bobinski (Concordia), Jovanovič (Jugoslavija), Tonkovič (Concordia) in Cimperman (Murska-Sobota).

Mariborski zimsko-sportni podsavez, službeno.

Seja ožjega odbora bo v četrtek dne 4. t. m. ob 20. uri v restavraciji »Orel« II. nadstropje. Dnevni red: 1. Izredna gl. skupščina JZSS dne 14. sept. v Ljubljani. 2. Priprave za občni zbor podsaveza, ki bo dne 18. okt. v Mariboru.

Male sportne vesti.

V finalnem tekmovalju v water polo za prvenstvo Evrope je porazila Madžarska Nemčijo 4:1, 1:0). — V Budimpešti je Ferenczvaroš zmagal nad Fall Rivers 6:2 (3:0). — V Newyorku je Allabhani porazil Primo Carnera v tretji rundi k. o. — Zagrebška Concordia je postavila nov hazena rekord, zmagala je proti SK Unitas v razmerju 40:3!

MOLNP, službeno.

Medklubski odbor LNP je rezerviral za proslavo desetletnice SK Svobode termin 14. septembra in se klubi opozarjajo, da se na ta dan ne smejo vršiti druge tekme v Mariboru. Tajnik.

Iz LNP.

Ljubljanski nogometni podsavez je na seji dne 27. VIII. določil, da se bo vršil finale med ISSK Mariborom in ASK Primorjem iz pomladanskega turnirja v nedeljo dne 7. septembra v Ljubljani. Opozarjata se kluba, da morata pod pretnjo kazni nastopiti s prvima moštvoma.

JNS je odobril pravilnike za izvedbo podeželskega tekmovanja, za odigranje finalnih tekem prvenstva LNP in medklubske odbore in se morajo vsi ravnuati po njih.

Žaloigra v mestu Radgoni l. 1917

V svetovni vojni je bil 97. avstrijski pehotni polk (tržaški), kolikor ga ni na Ruskem padlo, nastanjen v Radgoni. Ker se je po daljšem odmoru njegova četa, krog 260 mož, uprla pove-lju, da bi šla v drugič na Rusko, so jo s pomočjo graškega polka zajeli in odgnali v Kodoličeve hleve. Med eskorto so neustrašeno peli: »Jugoslavlja mati, nemoj tugovati...«. Bili so to sami zavedni Primorci in Istrani. Polna dva meseca so jetniki trpeli v teh hlevih, kjer so morali ležati na gnoju. Vojna oblast je sklenila četo desetkovati, t. j. vsakega desetega vo-laka ustreliti, kar je končno znižala na 8 najzavednejših vojakov.

Ko so gnali obsojence med gostim špalirjem Radgončanov skozi mesto na morišče, so peli: »Oj z Bogom mamca, z Bogom oče! Ne vid'mo se ni zadnjikrat...!« Tu se je več rene-gatskih gospa tako daleč izpozabilo, da so se iz množice zaganjale proti eskorti, pliuva je in kričaje nanje: »Nieder mit den windischen Hunden!« (Doli s slovenskimi psi!) Na morišču so jim zavezali oči. Najpogumnejši med njimi, junak Ukovič, si je strgal zavezo raz čela ter zaklical junaško: »Na mene streljajte brez zaveze! Naj živi Jugoslavija!»

Ko bomo v nedeljo, dne 7. sept. hodili ob mejni Muri in gledali kakih 100 korakov oddaljeno mesto Radgono, naj posvetijo naše duše v tistem žalovanju junakom-mučnikom svoje občudovanje, a srce naše naj zagori z največjim plamenom za Jugoslavijo, katero so nam oni pomagali ustvariti ter so za njo žrtvovali svoje življenje. Dozdeva se nam, da šepeta iz njih-ovih grobov k nam tajni glas:

»V globokem snu v grobèh mi spimo
A v duhu z Vami vsi živimo.
Ki onkraj Mure, mejne reke
Doživljate slobodne veke!
V svetovni mi smo kruti vojni
Za Vas postali vsi pokojni.
Naš duh nad Vami budno plava:
»Na veke, živi Jugoslava!«

Vse mesto Radgono slovensko
V nesrečo sprav'lo je peklenško
Odpadništvo, zavist, izdajstvo
Zvllača, črt in rodotalstvo!

Spoznanje rodno naj prešine
Vsa srca Radgonske zidine!

Naj vrnejo se k Vam sinovi,
Naj padejo raz njih okovi!
O Radgona, grobovje naše,
Postati mora zopet Vaše,
Kot Vaši smo, ki v grobih spimo
In v duhu z Vami vsi živimo!»

Prebivalci mesta Radgone so slovenskega pokoljenja ter še govore slovenski. Pod pritiskom tamkajšnjih odpadniških in izdajalskih mogotcev se je večina trgovcev in obrtnikov izjavila pred razmejitveno komisijo, da živi mesto Radgona največ od nemškega prebivalstva, ki prihaja od se-vera v mesto, vsled česar je komisija prisodila Radgono in še pet slovenskih vasi, namreč: Poterno, Žetince, De-donce, Zenkovce in Slovensko Gorco Avstriji. Ta žaloigra, naše malo slo-vensko Kosovo, naj ne bo nikdar po-zabljen!

Srečke, III. kolo drž. razredne loterie

so prispele in jih igralci
lahko zamenjajo v upravi
»Jutra« in »Večernika«

MARIBOR, Aleksandrova c. 13

Modernizacija telefonov v Nemčiji.

Iz Berlina javljajo, da se uprava nemške državne pošte bavi z idejo, da izvede popolno modernizacijo nemških telefonov, tako da bi postali najpopolnejši na celim svetu. Izpopolnili bi se s posebnimi električnimi pisalnimi stroji, ki bi govorile avtomatično pisali. Dozdajni poskusi so baje uspeli. Na ta način bi vsak telefonski naročnik, če slučajno ne bi bil doma, ko je klican na telefonu, našel sporočilo napisano.

Naša trgovinska bilanca

je še stalno pasivna. V mesecu juliju je bila pasivna za 63.489.039 Din, v vseh prvih sedmih mesecih letošnjega leta pa za 179.257.114 Din. Upati je, da bo je-senska izvozna kampanja dozrajno pa-sivo kolikor toliko izenačila.

K. M. Čapek - Chod:

Jindri

Roman — iz češčine prevod dr. Fran Bradač. 61

Strmi sinov pogled je obrnil zdaj očetove oči nase in te oči so potrdile sinovo domnevo v celem obsegu.

Noben, še bolj naglašen da! bi ne bil mogel to učiti jasneje in ganljiveje, in oči obeh se niso mogle od sebe odtrgati, kakor se prej niso mogle najti.

Raztrgala pa jih je — Jiřina!

Priplaval je tako naglo in s takim šumom in njegovim neodoljivim čarom sredi gneče med obema skupinama sedežev, in tako daleč, kolikor je mogla, da sta se nanjo obrnili nele glavi obeh Jinder.

Da, tu je stala v svoji krasni popelinovi obleki in skozi cimetovi zavojček je gorela rdečica.

Jindra se ji je globoko poklonil, njej, krasotici, svoji nevesti.

Ona pa ni vrnila tega pozdrava; gotovo ni imela dovolj poguma, da bi ga sprejela vpricho cele Opalke, ki je čez ramo zrla nanjo. Tudi njo je korporativna navzočnost Opalke mučno iznenadila.

Zato pa se je šaljevec dr. Černý s polovico telesa priklonil Jindri na svojem sedežu; batikarica in euforistka sta se zahehtali.

Jiřina je bila strašno udihana, kar je bilo tem bolj smešno, ker je prišla vendarle prepozno. Zato je na vse možne načine krotila svoje vzburkane prsi, ki so se zdele pri njeni, poleti skoro mršavi vitkosti tem razmernejše.

Jindra ni bil nikoli bolj zaljubljen kot v tem trenutku.

Razumel je njeno ravnanje, kakor bi mu bila v pojasnilo zakričala čez glave Opalke. Da, prvotno je bila iz sramu zaradi včerajšnjega večera in zlasti zato, ker se ni vrnil, trdno odločena, da ne pride, toda potem se je vendar zaletela. Tale naivni čin filozofke, ta strastni izraz bojazni, da ne bi izgubila Jindre, ga je presunil in mu vzbudil nežno ljubezen... še močnejšo kot včeraj, ko je veslal domu.

Slednjič je končal svoj govor tudi tretji izmed novih doktorjev in promocija je bila končana.

Prvo, kar je prevevalo Jindro, je bilo hrepenenje, da bi se strmoglavno vrgele Jiřini naproti in jo kar najslvesneje pozdravil.

Dr. Černý je to opazil in, ker so mu bile take stvari ljubše kot kavijar, mu je v gneči zastopil pot:

»Počakati, gospod kolega, mi smo prišli vendar prej!«

Jindra se je zavedel in ohladil.

Uvidel je, da ne more za nobeno ceno prezreti očeta, ki je bil danes najpoglavitejša osebnost. Kar je pozabil, je hotel nagraditi s srčnostjo; toda dobil je dva mrzla formalna poljubčka in dasi nikakor ni mogel pričakovati iskrene gorečnosti, ga je to vendar zbadlo — privikrat.

Priokus komičnega, s katerim sta Jindri doslej vsakekrat preživljala svoje spore, kajti — vselej sta se

sprijaznila v smehu — je izpuhtel — tale njun spor je bil resen, kdo ve, morda krvav!

Oče je bil zelo bridek, čeprav jako ljubezniv k vsem ostalim, ki so prišli tudi njemu čestitat; k damam je bil galanten in sploh središče vseh prizorov, skoro tako, kakor bi bila danes njegova promocija.

In res, Jindra je bil tu nekam zelo drugovrsten činitelj; podajale so mu roke dame in gospodje, ki so se mu tako prvič predstavljali, dočim so se z očetom izborno poznali; tudi klubovni krog »Opalke« je med tem očividno narasel.

Brez dvoma je bila slavnost prirejena takorekoč le za Jindro starejšega.

Ko se je slednjič prerinil mlajši k skupini Jiřine, ki so jo oklepale dame kot svojega ljubljence, ki ga že tako dolgo niso videle — to je bila glavna vsebina vsega ščebetanja — je pogledala filozofka nanj, kakor bi se morala šele spominjati, kdaj in kje ga je prvič videla.

To se je zgodilo sredi njenega pripovedovanja o tem, da je imela opravke na rektoratu, prav za prav morala je pri pedelu prevzemati neki spis in že je odhajala, ko jo dohitel pesmar Kulif in ji pove, da je cela Opalka zgornj na neki promociji.

»To je lepo!« je rekel dr. Černý in moral se je premagovati, da se ne bi zasmel, kakor če zarezgeče konj — saj se je že zaletel in precej glasno.

Toda res je bilo, da nežni jezdec na paragrifu in hipografu ni mogel prenesti soparice v dvorani in je odšel.

— Lažeš si je rekel Jindra v svojem srcu sicer, pa tako glasno, da je Jiřina to gotovo slišala, saj je obrnila v tem hipu glavo k njemu, tokrat popolnoma, a z istim tujim pogledom.

»Da, to je on!« je zarežetal dr. Černý, »naš mladi doktor, ki ga je alma mater pravkar odstavila od svojih prsi, eden izmed trojčkov današnjega dne... da boš vsaj vedela, na čegavo slavno promocijo ste tako čisto slučajno prišla, gospodična Jiřina Menotova. Tega le gospoda seveda ne poznate... Ne? Še nikoli ga niste videla... Ne? Veselilo me bo, pri moji veri, prav posebno, da vas seznanim s tem gospodom. To je vendar Jindra mlajši, gospod dr. Jindřich Pavák!«

Jiřina ni odgovarjala na vprašanja dr. Černega in je stala kakor steber iz soli, ki zna brezhibno napraviti damski poklon, potem pa se je ta steber izpremenil v goreč zglavnik.

Podala je Jindri tri prste in rekla:

»Res?... Poslednjič smo se videli v muzejski knjižnici, kaj ne? Čestitam!«

»Da sta se videla v muzeju, to lahko izpričam; ali pa sta se poslednjič tam videla, te odgovornosti ne prevzamem!« je rekel dr. Černý.

Zabaval se je ogromno.

»Čujte, Jiřa!« se je vmešala gospa Putova, »ta bobbinet se bo na licih vnel!«

»Prosim, milostljiva, to ni bobbinet, to je crpele!« je ugovarjala filozofka prav po žensko in precej užaljena, kakor da je tu glavna stvar tkanina zavoja in ne požar pod njim.

Igrala je prevzeto ulogo dosledno in Opalke so

se smejale tako diskretno, da je bilo to na korist i slakarici i filozofki.

Toda Jindra je bil nevoljen, da, razburjen zaradi Jiřininega pretvarjanja in je odšel v rektorat, kamor se ga tudi res klicali.

Ko je odhajal, je še čul, kako je oče, pristopivši k damam, tudi nje povabil na skromno malico v neko prvovrstno restavracijo, na oslavo današnjega dne.

»Počakamo nate spodaj!« je zaklical za sinom.

Jindra, z diplomom v toku iz lepenke v roki, je razmišljal, ali bi ne bilo bolje, če bi izginil pri drugem vходу Karolina.

Najbolj mučna od vseh mu je bila Jiřina!

Res je, da je ujel njen tajni pogled iz tako izrazitih oči, da sta zenici takorekoč kar izstopili, in razumel je, da hoče s tem reči:

— Razumi vendar, da se moram takole vesti pred ostalimi; midva veva, kar veva!

Toda ravno to mu ni bilo po godu, kakor vsaka laž, če tudi je uvideval, da ni mogla slutiti, kar on namerava, da jo hoče vpricho vseh prositi za njeno roko.

Svoj trdni sklep, da jo danes za vsako ceno proglasi za svojo nevesto, je storil vendar šele, ko se je včeraj vračal ob luninem svitu pod vtisom njene ljubezni, v kateri je skoro plakala, in ki si ni mogla, ko je on tako dolgo molčal, drugače pomagati, nego da se je sama ponudila.

Bilo mu je zdaj jasno, da danes ne bo uresničil tega sklepa; Jiřina ni tako junaško dekle, da bi prenesla tako iznenajenje.

Marsikdo laže, tudi njegov oče!

V kočiji je med vožnjo vprašal Jindro kar tako mimogrede: »Upam, da ti menda ni prišlo na misel, da bi bil naročil kje kako gostijo ali kaj takega!« In ko je Jindra odgovoril, da nima nikogar, ki bi ga povabil, se oče niti zmenil ni, da je sam to storil; moral bi bil reči, da on ima, kogar bi povabil — ali povabi.

Slednjič je — sozarotnik dr. Černega.

Jindri je bilo, kakor da je od vseh izdan in prodan. Doli je prišel prav v trenutku, ko se je Jiřina hrbro branila proti vseobčnemu in prav za prav združenemu prigovarjanju njegovega očeta in gospe Putove, ki se je bila s filozofko že nekako sprijaznila, da bi šla s celo družbo. Prosila je za oproščenje, češ da doma nič ne vedo, da ima mnogo zamujenega dela in še marsikaj drugega.

Oče, šarmanten do skrajnosti, se je obrnil na sina: »Jindra, pomagaj nam tudi ti s kako besedico, morda bo gospodična tebe ubogala!«

Kroteč svoje razburjenje, je rekel Jindra:

»Gospodična, res nas bo zelo, zelo veselilo, ako se udeležite!«

Ej, tudi on je bil prisiljen, izreči konvencionalno laž; neresnico, nikakor zato, da bi jo bil rad pogrešal, ampak zato, ker je oče tako gorel.

»No, pa naj bo, pojdem torej v hotel,« je rekla Jiřina, »toda s tem pridržkom, da sem prišla k temu počaščenju le čisto slučajno!«

»Ampak, ampak, no, no!« je rekel sladko Jindra starejši, jo vzel pod pazduho in jo peljal z gospo Putovo na čelu cele ostale družbe.

Najlepše razglednice iz Maribora

dobite v papirnici Feliksa Novaka, Gosposka ul. 9. 1768

Dobra, popolnoma samostojna kuharica

se sprejme v vili Maribor, Trubarjeva ulica 11 I. 2456

Časopisi in inserati.

pri Hinko Sax, Grajski trg. 1654

Gostilna

na neposredni periferiji mesta, pri ljubljene izletna točka Mariborčanov, se pod ugodnimi pogoji proda ali pa se išče tihi, sposoben družabnik s kapitalom po Dln 50.000. Samo resne ponudbe na upravo lista pod »Rentabilna gostilna«. 2455

Dijake

sprejemem na dobro meščansko hrano, solčno snažno stanovanje in skrbno nadzorstvo. Maribor, pri Mestniškem, Ko roška c. 19 I, vrata 5. 2458

Lepo sobo takoj oddam

dvema gospodičnima. Tomšičev dvored 215. 2459

Opremljeno sobo za dve osebi

s posebnim vhom takoj oddam. Primorska ulica 11. 2460

Auto-moto-hupa,

kmetski žametni telovnik (leibel), bel nov telovnik, pomladanski ženski plašč za manjšo postavbo, ceneno na prodaj. Beograjska ulica 22, partere levo. 2434

Prodaj takoj ugodno

star enovprežni voz ter eno leto staro svinjo za rejo. Vprašati v košarski delavnici, Tkalska ulica 11. 2453

Zgubila sem kleščo.

Poštenega najditelja prosim, da jih odda proti nagradi v Ribiški ulici 4 pri Neži Bevc. 2457

Solske potrebščine

otroški nahrbtniki, galanterija, drobnarija, pletenine itd.

na debelo in drobno. 2413

Drago Rožina, Vetrinjska 26

Oblastveno odobren

Enoletni trgovski tečaj Slov. trgov. društva v Mariboru.

Pouk se bo vršil v prostorih državne trgovske akademije v Mariboru, Zrinjskova trg št. 1, I. nadst.

Predmeti: Knjigovodstvo, trgovsko računstvo, slovenska in nemška korespondenca, nauk o trgovini in menicah, gospodarski zemljepis, slovenska in nemška stenografija, strojepljse, blagovnanstvo ter nemščina in slovenščina.

Končnim izpitom bo prisostvoval odposlanec kr. banske uprave oz. ministrstva trgovine in industrije.

Otvoritev tečaja je v torek, dne 9. septembra 1930.

Vpisovanje je dnevno od 9.—11. ure v prostorih Slovenskega trgovskega društva v Mariboru v hiši trgovskega gremija, Jurčičeva ulica 8, II. nadst.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru.

Solske knjiige in potrebščine

kupite najboljše in najceneje v knjigarni

Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova cesta šte. 13

Pri skupnem naročilu primeren popust!

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: FRAN BROŽOVIČ v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.